

A PÉNZMOSÁS ÉS A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSA ELLENI KÜZDELEM

Az Európa Tanács Pénzmosás Elleni Bizottsága (**Moneyval**) által készített akciótervben megjelölt és hazánkat érintő feladatok:

Jogalkotással járó feladatok:

- Btk. módosítása;
- Pmt. módosítása;
- Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény (Kit.) módosítása;

Felülvizsgálatot igénylő feladatok:

- beszámolók elkészítése;
- a Btk. és a Pmt. kapcsolódó jogszabályok esetleges módosítására irányuló feladatok felülvizsgálata;
- a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásával kapcsolatos feladatok felülvizsgálata;
- a Pénzügyi Információs Egység (FIU) működésével kapcsolatos feladatok felülvizsgálata;
- a határon átmenő készpénz ellenőrzésével kapcsolatos feladatok felülvizsgálata;
- a nonprofit szektort érintő feladatok felülvizsgálata;
- a statisztika vezetésének, gyűjtésének felülvizsgálata

A nyomozóhatóságok és a szabályozni kívánt terület által érintett szolgáltatók részére előírt oktatási, képzési és konzultációs feladatok.

A [T/10328.](#) számú törvényjavaslat „a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról” célja a Moneyval országjelentésben megfogalmazott ajánlások és a 1303/2011. (IX. 2.) kormányrendeletben meghatározott feladatok végrehajtása és egyes szabályozási kérdések rendezése.

HAZAI JOGI SZABÁLYOZÁS

Hazánkban a rendszerváltásig nem volt napirenden a pénzmosás kérdése. 1989 után azonban a határok megnyílásával és a külföldi tőke megjelenésével a szervezett bűnözés is egyre komolyabb problémává vált. Magyarország végül az Európai Közösséggel kötött és 1994-ben hatályba lépett **Társulási Szerződés** 86. cikkében vállalt kötelezettséget arra, hogy jogszabályalkotással és minden egyéb lehetséges eszközzel fellép a bűncselekményekből származó pénzek tisztára mosása ellen.

1994-ben meg is született az első pénzmosás elleni jogszabály, „**A pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról**” szóló **1994. évi XXIV. törvény**, valamint a végrehajtását biztosító 74/1994. számú kormányrendelet.

A **Büntető Törvénykönyvről** szóló 1978. évi IV. törvény (Btk.) 303. §-a szintén 1994 óta rendeli büntetni a pénzmosást.

Kilenc évvel később, az időközben szerzett tapasztalatok alapján fogadták el „**A pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról**” szóló **2003. évi XV. törvényt**, mely bővítette és pontosította az ellenőrzendő tevékenységek körét. 2007-ben ezt váltotta fel a jelenleg is hatályos törvény „**A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról**” (2007. évi CXXXVI. törvény, Pmt.). A jogszabály egyebek között ügyfél-átvilágítási, valamint bejelentési kötelezettséget ír elő meghatározott szolgáltatók (többek között pénzintézetek, ügyvédek, könyvvizsgálók, nemesfém-kereskedők) számára.

A világszerte számos országban létrehozott ún. pénzügyi információs egységek (Financial Intelligence Unit – FIU) feladata e bejelentések fogadása, ellenőrzése és általában a felügyeleti tevékenység.

Magyarországon jelenleg a NAV Bűnügyi Főigazgatóságán működő Pénzügyi Információs Főosztály látja el ezeket az ellenőrző-felügyeleti feladatokat.

A kormány a **1303/2011. (IX. 2.) kormányhatározatban** fogadta el a Moneyval országjelentés ajánlásait.

NEMZETKÖZI EGYEZMÉNYEK

A pénzmosás tárgyában az első fontosabb és nagy nemzetközi összefogással létrehozott egyezmény az Európa Tanács által 1980. június 27-én elfogadott **Strasbourgi Konvenció** volt, amelyet a szervezett bűnözés egyre aggasztóbb mértékű növekedése tett szükségessé.

1989-ben döntött a hét vezető gazdasági hatalom (G7) Párizsban a **Nemzetközi Pénzügyi Akciócsoport (FATF – Financial Action Task Force on Money Laundering)**, vagyis a pénzmosás elleni küzdelem céljából létrehozott nemzetközi szervezet felállításáról. A FATF elsődleges feladata az országok programjai közötti összehangolás és a nemzeti hatóságok közötti kapcsolatok erősítése, valamint a Bécsi Konvenció alapelveinek gyakorlati megvalósítása lett.

A tagok száma később fokozatosan bővült az OECD egyes tagországaival, az Arab-öböl menti államokkal, illetve az Európai Unió államaival.

A pénzmosás elleni fellépés alapelveit 1990-ben a FATF **40 pontos** (azóta többször módosított) **ajánlásában** fogalmazta meg. Jelenleg is ezek az ajánlások a nemzetközi pénzmosás elleni küzdelem alapszabályai.

Az Ajánlások legfontosabb témakörei:

- a nemzetközi jogrendszerek továbbfejlesztése;
- a bankrendszer szerepének erősítése;
- a nemzetközi együttműködés továbbfejlesztése.

Az Amerikai Egyesült Államokat ért 2001. szeptember 11-ei terroristámadások következményeként a 40 ajánlást még 9 speciális, a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos ajánlással egészítették ki.

Ha egy ország nem megfelelően jár el az ajánlások bevezetésében „nem együttműködőnek” vagy „részlegesen nem együttműködőnek” minősülnek. 2001-ben Magyarországot is elmarasztalták, és 2002 júniusáig „nem együttműködő”-nek bélyegezték.

A pénzmosás és terrorizmus vonatkozásában további fontos dokumentumok:

- **Európa Tanácsi Egyezmény „A pénzmosásról, a bűncselekményekből származó dolgok felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról”** (1990);

FATF ajánlások:

- **Bécsi Konvenció** (az ENSZ 1988. évi, tiltott narkotikus drogok és pszichotróp szerek kereskedelme ellen létrehozott egyezmény) ratifikálása;
- **Palermói Egyezmény** (az ENSZ 2000. évi nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezménye) ratifikálása;
- **hatékony törvények a pénzmosás ellen, amelyek a lehetőséghez képest nem korlátozódnak a kábítószer-bűncselekményekre;**
- **széleskörű nyomozati jogosultságok a rendőri hatóságoknak;**
- **banki alkalmazottak bejelentési kötelezettsége a bűnüldözési hatóságoknak és a „know-your-customer” elv érvényesítése (banki ügyfelek azonosítása);**
- **a nemzetközi együttműködés biztosítása érdekében két- vagy többoldalú szerződések létrehozatala.**

- Az ENSZ Kábítószerellenőrzési- és Bűn-megelőzési Hivatalának Pénzmosás elleni globális programja (1998);
- Az Egmont csoport (a pénzügyi információs egységek nemzetközi önkéntes társulása) dokumentuma a terrorizmus finanszírozására utaló indikátorokról.

A MONEYVAL ORSZÁGJELENTÉS

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) legutóbb 2010. január 18-23. között vizsgálta Magyarországon a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása ellen folytatott tevékenységet. Azt vizsgálták, mennyiben felel meg az ország a FATF említett 40+9 ajánlásának. A vizsgálatot egy négytagú IMF delegáció és az Európa Tanács pénzmosás elleni bizottságának szakértője folytatta le.

Magyarország nem a FATF, hanem regionális szervezete, a Moneyval tagja, s ilyenként köteles az ajánlásoknak megfelelni, és a hazai pénzmosás és terrorizmus finanszírozás elleni rendszer nemzetközi szervezet általi átvilágítását lehetővé tenni.

A FATF által meghatározott ajánlásokat az IMF is elfogadta, továbbá megállapodást kötött a FATF-fal és a regionális testületeivel.

Ha egy vizsgált ország a FATF 40+9 ajánlásából legalább 10 alapvető fontosságú elvárásnak nem vagy csak részben felel meg, egy ún. Nemzetközi Együttműködést Felülvizsgáló Csoport eljárást indít.

Az országjelentés pozitív eredménye, hogy hazánk elkerülte ezt az eljárást. A 26 értékelt ajánlásból – melyből 8 minősült alapvető fontosságúnak – Magyarország 13 tekintetében kapott nem felelt meg, vagy részben megfelelt minősítést.

Az országjelentés kritikái a magyarországi pénzügyi információs egységet (FIU) illetően:

a függetlenség, önállóság hiánya;

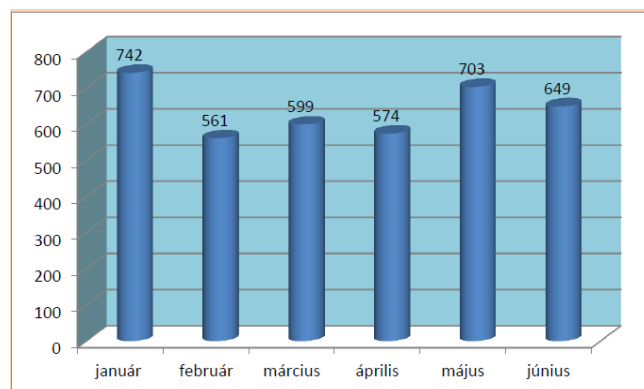
a bűnügyi adatokhoz való hozzáférés korlátozottsága;

az adattovábbítás során a pénzmosás alapcselekményeként „hagyományosan” megjelenő, illetve a szervezett bűnözéshez kapcsolódó bűncselekményekkel összefüggő pénzmosás felderítése, üldözése céljából nem kerül sor adattovábbításra;

A jövőre nézve kiemelt feladat a jogszabály-előkészítő központi kormányzati szervekkel való szoros együttműködés a Pmt. szabályozás módosításának előkészítése érdekében.

STATISZTIKA

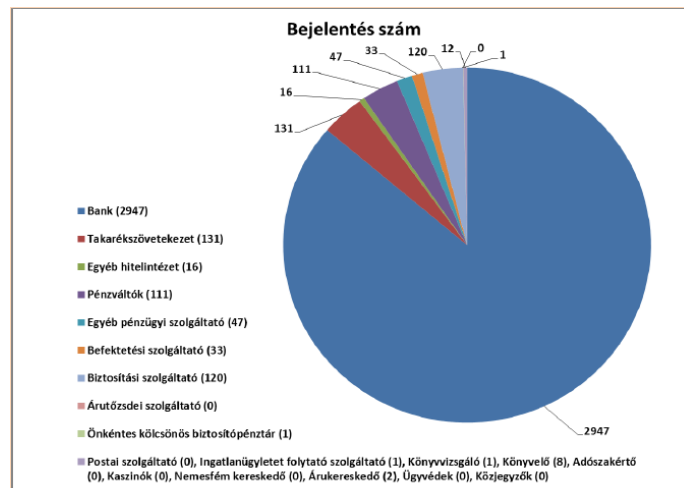
A pénzmosással kapcsolatos bejelentések és egyéb adatszolgáltatások megoszlása 2012. év első félévében a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala Pénzmosás Elleni Információs Iroda (PEII) által vezetett adatbázis alapján:

A NAV nyomozószolgálatánál 2010-ben 22, 2011-ben 18 pénzmosás tárgyában elkövetett bűncselekményt regisztráltak, továbbá egy-egy pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztását jelentették 2010-ben és 2011-ben is.

A PEII 2012. év első félévére vonatkozó tájékoztatója alapján a FIU-hoz nem érkezett bejelentés terrorizmus finanszírozása tárgyában.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában érkezett bejelentések szolgáltatói kör szerinti megoszlását a mellékelt diagram mutatja:

Jegyzetek, hivatkozások:

- [1303/2011. \(IX. 2.\) Korm. határozat](#) a Moneyval országjelentésben megfogalmazott ajánlások végrehajtásáról készült akciótervről
- Nemzetközi Pénzügyi Akciócsoport ([FATF](#)) [ajánlások](#)
- Az ENSZ Kábítószerellenőrzési- és Bűn-megelőzési Hivatalának ([UNODC](#)) [Pénzmosás elleni globális programja](#)
- Az [Egmont csoport a terrorizmus finanszírozására utaló indikátorokról](#)
- Az Európai Parlament és a Tanács [2005/60/EK irányelve](#) (2005. október 26.) a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről
- A [Bizottság Jelentése](#) az Európai Parlamentnek és A Tanácsnak a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló 2005/60/EK irányelv alkalmazásáról
- [Moneyval jelentés](#) Magyarországról
- Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala Pénzmosás Elleni Információs Iroda [Féléves Tájékoztató 2012.](#)
- Pintér Beatrix: A pénzmosás elleni nemzetközi fellépés. In: Jura, 2011/2., 181-191. oldal
- Gál István László: Bejelentés vagy feljelentés? A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos feladatok és kötelezettségek. Penta Unió, 2009.
- Pintér Beatrix: Pénzmosás aktuális kérdései, 2012.
http://doktori-iskola.ajk.pte.hu/files/tiny_mce/File/Vedes/pinter_beatrix/pinter_b_tezisek_muhely.pdf

Készítette: Soltész Katalin
Képviselői Információs Szolgálat

Országgyűlési Könyvtár

E-mail: infoszolg@parlament.hu
Intranet: <http://infoszolg.ogyk.hu>
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486

Az információs jegyzet belső felhasználásra, az országgyűlési képviselők tájékoztatása céljából készült. A dokumentum az összeállítás elkészültének időpontjában fennálló aktuális helyzetet mutatja be. Az információs jegyzet szerzői jogvédelem alatt áll.